

FESTIVALOVÝ 4 ZPRAVODAJ

časopis studentů • FF UP Olomouc • FF UK Praha • FF MU Brno • VŠMU Bratislava

PÁ 16. 5. 2008

DEN ČTVRTÝ: DEN TAJEMSTVÍ

Po prvních třech dnech, které úspěšně nadávaly divácké hlavy existenciálními otázkami a apelovaly na naši morálku a svědomí, přichází změna v podobě mystického zjevení a rituálního odevzdání. Tajé a záhady se otevřou na všech dostupných frekvencích a tak bude možné probudit komunikaci se známými, již objevenými a viditelnými bytostmi, stejně jako s tím, co osaměle bloudí mezi zdmi starých olomouckých bytů a marně hledá způsob, jak s námi navázat kontakt.

Dočkáme se záhadných manipulací a intrikánství, poháněni Hammettovským vzorem soukromého očka budeme pátrat po stopách šílené vraždy (Ó, jakou radost z toho bude mít bláhový špeh Thespis, který se domnívá, že o jeho přítomnosti na Divadelní Floře zatím vůbec netušíme.), abychom znavení padli do měkké postele a objali milého (milou) v náručí. Její stanovení ale nemusí být vždy úplně jasné. Tajemství touhy a jejího boje s rozumem zná dobře Portia Coughlanová i muži, kteří ji bez přestání pronásledují.

Nadcházející večer nás bude krůček po krůčku halit do neutichající únavy. Taktak stihneme pojit poslední křupavý Chlebiček, než naše těžká víčka definitivně zaklapnou dveře za tímto tajuplným dnem. Ještě předtím ale stihnou všímavé oči Zrcadlit ten nejpodivnější zázrak – nepochopitelné Mystérium zvané svět.

Michaela Stránská

PÁ 16. 5. 2008 PROGRAM

10.15 Arcidiecézní muzeum
/ Mozarteum

MALTÉZSKÝ SOKOL

USA 1941 / režie John Huston

Přepis vzorové detektivky americké drsné školy, který odstartoval vizuálně podmanivý styl filmu noir.
/ filmová projekce pro střední školy

18.00 Moravské divadlo / za oponou
Marina Carr

PORTIA COUGHLANOVÁ

Divadlo Andreja Bagara Nitra / SK

Strhující výlet do snového, vášnivého i příliš lidského světa jedné z nejhranějších současných dramatiček. Cena Dosky pro představitelku titulní role Zuzanu Kanócz. Cena Dosky pro scenografa Pavla Andraška. Režie: Michal Vajdička

21.30 Divadlo hudby

ZRCADLENÍ

Imaginativní taneční zamyšlení nad lidskou strnulostí a neschopností vymanit se z područí životních stereotypů. Choreografie: Mirka Eliášová

22.30 Tereziánská zbrojnice / šapitó

CHLEBÍČEK

Divadlo T.E.J.P. Jihlava

Vyprávění o velké porci salátu na malém kousku chleba, o světě, kde je čas na lásku, přátelství i překvapení.
/ první uvedení v rámci DF

23.30 Tereziánská zbrojnice / šapitó

J. Škrdla — B. Jandová

MYSTÉRIUM SVĚT

Monodrama o nepochopitelnosti světa v podání Jakuba Škrdly.

pořadatel festival

XII. DIVADELNÍ FLORA OLMOUC 13.-22. 5. 2008

generální partner festival

ZOOM SHERLOCKA THESPIDA

Drahý Watsone,

musím vám s politováním a rostoucím rozhořčením oznámit, že začínám podléhat tísnivému existencialismu. Je to teprve včera, co jsem vám referoval o nevhodnosti chování některých místních detektivů a z vašeho popuzeně rozčileného dopisu vyvozují, že se nad tímto problémem názorově stýkáme. Ale vaše naivně optimistická víra, že tato nepříjemnost zůstane opuštěnou a jedinou skvrnou, která hyzdí můj pobyt v hnízdě střeoevropského organizovaného zločinu, se ukázala být lichou a realita ji rozmetala na prach.

Opět jsem dnes zašel do Mordivolu, protože věíte nebo ne, zaslechl jsem, že došlo k další vraždě. Kadence místní cizí osobou zaviněné úmrtnosti by zasloužila delší úvahu filozofického rázu, ale vrozený sklon k racionalitě mi neumožní než prostě kon-

statovat, že se místní mafie vybíjí mezi sebou, a já tak možná brzy zůstanu bez práce, neboť nezbude nikdo, koho bych vypátral a usvědčil. A ta dnešní vražda byla rovnou trojnásobná! A spáchaná na jediném člověku. Lidská vynalézavost, můj milý příteli se sklonem k zabeđenosti, nezná mezí a mě vskutku fascinuje, jak rafinovaní místní zločinci umí být. Pachatele ostatně postihl trest veřejného odsudku, vyhoštění z obce a odmrštění milovanou ženou, tudíž jsem se v tomto případě rozhodl již nezasahovat. Zkusil dost ten nevyzrálý hoch.

Ovšem hanebnost, kterou jsem nastínil v úvodu svého dopisu, a která mě znechutila neporovnatelně vyšší měrou, unikla represáliím a cit pro spravedlnost mě nutí si vám minimálně postěžovat. Během vyšetřování dnešního trojnásobně samo-

jediného mordu jsem opakovaně zaslechl vyzvánění telefonu některého z přítomných detektivů. A navíc to znělo jako budík. Pokud kolega vyšetřovatel trpí narkoleptickými záchvaty a potřebuje být během vyšetřování opakovaně probouzen, měl by seriózně zvážít odchod do zasloužené penze. Alespoň ostatní detektivové by si jeho odchod nesporně zasloužili. Odebírám se teď, Watsone, vysлідit toho narušitele, počkat si na něj v temném průchodu a kryt stínem a nefunkčním pouličním osvětlením ho hodlám zcela negentlemansky zpolicovat. Však znáte tu ořepanou průpovídku o hrubých pytlech a záplatách...

Prozatím se s vámi loučím
váš bojovně naladěný,

Sherlock Thespis

Chvála bláznovství

Třetí festivalový den přichystal návštěvníkům divadelní produkci z řad ojedinělých, ale o to nezapomenutelnějších. Prostory oblíbené olomoucké nálevny Kaldera, jejíž příjemný multifunkční interiér obvykle k večerní kontemplaci láká především studenty filozofie, ovládli členové občanského sdružení SPOLU se svým představením *My chceme hrát(ch)*. Zážitek to byl vskutku nevšední. Málokdy se zhýčkanému a občas snad i trochu snobskému divadelnímu konzumentovi stane, že v přetékající místnosti sedí s nulovou představou o tom, co se za pár minut na malém jevišti odehraje.

Slabší povahy bičují předsudky. Divadlo v hospodě a navíc herci s mentálním a kombinovaným postižením... Jakmile se však rozhrne opona, všechny zkreslené představy se v mžiku projevují jako liché a slovo entuziasmus dostává zcela nový význam.

Vše proběhne velmi rychle, vypilovaná expozice musí v tomto případě stranou, divák je ihned vtážen do specifického mikrosvěta představení, jehož děj je v pravdě postmoderní. Jde totiž o slepenec frag-

mentů nejrůznějších pohádek, které určil výběr oblíbených pohádkových postav jednotlivých protagonistů.

Nechybí král s královnou, hejkal, skřítek, víla loupežník ani pyšná princezna, ústřední dvojici pak tvoří duo bytostí, které se spolu v jedné pohádce nejspíše sešly poprvé a naposledy, a sice Budulínek s Červenou Karkulkou.

Kromě pohádkových bytostí na jevišti prolévají dvě „koordinátorky“, které hercům pomáhají v momentech, kdy na ně dopadne břemeno zodpovědnosti, které s sebou vystupování před publikem nese, a vypuká mírná panika. Jejich funkce je zásadní i proto, že pokud si režie žádá udělat Budulínka neviditelným, zafungují hbitě jako scénická metafora.

Obsazení doplňuje postava vypravěče a režiséra inscenace v jedné osobě, který sedí na kraji pod podiem. Jeho specifikum je v tom, že děj svým komentářem nejen posouvá, ale zároveň koriguje. Herce vlastně na živo režíruje, čímž svoji inscenaci řadí do tábora výsostně avantgardy. Tento princip navíc skýtá netušená ložiska neokoukané

komiky, která celým představením prostupuje. Smích však není hořký, ale upřímný. Významnou roli hraje schopnost improvizace, kterou oplývají jak herci, tak režisér. Kouzelný hrášek se totiž občas zakutálí, replika zůstane viset ve vzduchu, pyšná princezna zůstane natolik pyšná, že se nenechá chabrou dvojici zachránit. Flexibilní přístup je nutností.

Děj ani forma ale v tomto případě nejsou důležité, obvyklé škatulkování jednotlivých složek inscenace se neuplatní. Důležitá je energie a chuť, která na diváka z podia přímo sálá a o které mluví režisér Marek Mikláš v rozhovoru. *My chceme hrát*, divák nadšeně přihlížet, vše je jasné jak křišťál. Ačkoliv květy Divadelní Flory jsou zatím ještě v rozpuku, neváhal bych zážitek z tohoto představení zařadit k nejsilnějším momentům festivalu už pro jeho naprostou nesrovnatelnost s těmi ostatními. Inscenace *My chceme hrát(ch)* totiž předává konkrétní sdělení, jak umělecké tak mimoumělecké, které je možná ještě důležitější. Elling a Kjell by měli radost.

-HoP-

Vychlámaní a spokojení SPOLU

*Rozhovor s režisérem inscenace *My chceme hrát(ch)* Markem Miklášem, studentem oboru dramaterapie na katedře speciální pedagogiky PedF UP.*

Jak dlouho funguje o.s. SPOLU a kdo ho založil?

Občanské sdružení SPOLU vzniklo v roce 1995 na popud rodičů lidí s mentálním postižením hlavně z toho důvodu, že v Olomouci byly pouze ústavy, ale žádná organizace, která by se zabývala volnočasovými akti-

vitami právě pro tuto klientelu. Spousta rodičů, kteří sdružení zakládali, se v něm dodnes aktivně angažují.

Kdy jsi do sdružení vstoupil ty?

V roce 2006. Nejdříve jsem působil jako osobní asistent a vedl jsem kurz aktivizačního programu, poslední dva roky je pro mě stěžejní práce v dramatickém kroužku, kde každoročně připravíme jedno představení, které se zkouší od září a na jaře mívá premiéru.

Mohl bys osvětlit, co se vlastně skrývá

za tajemným pojmem dramaterapie?

Drama znamená divadlo a terapie je léčba, tedy léčba divadlem. Je to soubor různých cvičení a technik. Já se věnuji její odnoži, která se nazývá teatroterapie a od dramaterapie se liší tím, že jejím výsledkem jsou konkrétní divadelní představení.

Jakým způsobem probíhají divadelní zkoušky?

Vždy je třeba věnovat tak dva tři měsíce aktivizačním technikám a hrám, aby se spolu skupina sžila, protože každý rok

bývá většinou jiná. Letos jsme viděli, že klienty baví pohádky, takže jsme každého nechali vybrat si oblíbenou pohádkovou bytost. Na základě volných improvizací, kdy jsme zadávali pouze témata jednotlivých situací, tak nakonec vzniklo celé představení. Jelikož se klienti sami podílejí na divadelní práci, každé představení je nové, protože jsou dané obrazy, ale dialogy zase tolik ne.

Je to dost i o tvé improvizaci...

Ano, ale já to pouze navádím, aby se představení nesvezlo někam, kam nemá. Dá se říci, že tomu dodávám takový šmak.

Sám hraješ divadlo. Co ti přináší tento druh práce?

Práce s mentálně postiženými mi přináší hlavně to, že na zkoušku přijedu s padesátiprocentní energií a odjízďím s dvě stě padesátiprocentní.

Na jakých místech obvykle uvádíte svá představení?

Jistotou je přehlídka „Duše v pohybu,“ organizovaná Moravským divadlem v Olomouci, kde vystupuje několik organizací, například Psychobalet nebo Paravolty, plus my jako zástupci teatroterapie. Jde o to, co se naskytne. Nyní jsme hráli na Divadelní Floře, která s největší pravděpodobností proběhne i příští rok a po dnešním představení jsme byli osloveni zástupci přehlídky Dny duševního zdraví.

Máš už v hlavě nějaký nápad nebo tip na další představení?

Tip natož ponětí nemám absolutně. Uvidím, co mě napadne, až budu o prázdninách odpočívat. Práce bude ale probíhat podobně

jako letos. Nejdříve se vymyslí nějaké téma, které je hercům blízké a které jsou schopni pojmut a chytit za své, abychom je nedrillovali, protože to s touto klientelou nejde. Jde o to, že z každé zkoušky chodí děcka „vychlámaná“ a spokojená, to je hlavní.

*Za rozhovor děkují
Art'om Plihaljan, Pierrette Bottier
a Kathleen O' Surman.*

BYTÍ
ČA

Ondřej Sokol

Ondřej Sokol se narodil 16. 10. 1971 v Šumperku. V první polovině devadesátých let studoval herectví a režii na pražské DAMU. Od roku 1996 byl členem souboru Městského divadla v Mladé Boleslavi, kde se představil mj. v rolích Evžena Marchbankse (Candida), Hanswurst (Hanswurst), Sganarella (Don Juan), Andreje (Tři sestry), Algernona (Jak je důležité mítí Filipa), Tita-Nane (Poprask na laguně). Tamtéž režíroval hry Stenotypisté a Tygr, Kdo hledá najde, Radosti majitele automobilu a Léto.

V Činoherním klubu v Praze hraje postavy Vikomta de Valmonta (Nebezpečné vztahy), Moulineaux (Dámský krejčič), Drobka (Portugálie), Sorela (Deskový statek) či Květoslava Liboveského (Vodní družstvo). Zde režíroval Hrdinu západu, Amerického bizona, Pana Polštáře, Sexuální perverze v Chicagu a Osiřelý západ.

Věnuje se také překladatelství z angličtiny. Díky němu česká divadla obohatila repertoár o Amerického bizona, Pana Polštáře, Sexuální perverze v Chicagu a Osiřelý západ. Ondřej Sokol se stal držitelem Ceny Thálie pro umělce do 33 let.

Jana Dvořáková

Hrdiny jsem se bál

Vy v Činoherním klubu působíte jako herec a režisér. Vnímáte na zkouškách jinou atmosféru když režírujete a když hrajete?

Jako režisér nestíhám atmosféru na zkouškách ani vnímat. Atmosféru vnímají herci.

Při režisování máte předem připravenou pevnou koncepci nebo jde o tvůrčí proces při zkouškách?

Jak to říct, abych nelhal? Mám připravenou pevnou koncepci a snažím se tvářit, že žádnou nemám, aby herci měli pocit, že je to v nich. Ale to není úplně přesné. Mám sice velmi přesnou představu, ale když se mi nedaří k ní herce dovést, tak na ní nelpím. Víím, že když jim jen budu nařizovat, že to nebude fungovat.

Při představení se cítíte lépe jako herec na jevišti nebo jako režisér v zákulisí?

Rozhodně je lepší být na jevišti jako herec. Být režisérem je strašné a nikomu bych to nepřál. Když „to“ nejde, tak herec alespoň zemře v boji. Kdežto jako režisér jen koukáte, jak vám armáda prohrává, což je opravdu hrozné, protože s tím nemůžete nic udělat.

Měl jste od začátku pocit, že Hrdina západu bude TOU inscenací, se kterou se budou vyhrávat výše zmiňované bitvy?

Ne, to vůbec ne. Naopak jsem se velmi bál. Měl jsem z ní strach. Tu hru znám již dlouho a od začátku mě uchvátila. Je tam zvláštní poměr mezi archaickým, básnic-

kým a blátivým a krvavým... A je těžké to vše správně namíchat. Tato hra je na českých jevištích poměrně hraná, ale většina inscenátorů si na ní vylámala zuby.

Máte právě teď něco rozrežívaného? Na co se můžeme těšit?

Mám, mám. V Činoherním klubu zkoušíme novou hru Jasminy Rezy, která se prozatím jmenuje Bůh masakru. Na tu se moc těším.

Je nějaká vaše inscenace, na kterou jste opravdu pyšný?

Já vnímám jenom ty chyby. Jsou inscenace, které jsou takovým festivalem chyb a třeba Hrdina západu jich má méně.

Ptala se Jana Dvořáková

Divadlo z iluze vysvlečené

Mohlo by být s podivem, proč se přední česká divadelní scéna, jakou Činoherní klub je, rozhodne přivést do života zažloutlé řádky o mentalitě malé komuny, žijící na vzdáleném ostrově. Mohlo by se zdát, že Syngův básnivý místopis už dnes nemá sílu promlouvat. Jenže drsné a krvavé opusy současné irské dramatiky otevřely cestu na jeviště i starším dílům, která kdysi lomcovala vášněmi diváků, ale pak zapadla a tratila na svém kouzlu s proměňujícími se společenskými podmínkami. Týká se to i Hrdiny Západu J. M. Synga. Jeho nekorající potenciál spočívá v tom, že na typově vyprofilovaném sociologickém vzorku zaostalých venkovanů poukazuje na obecně lidská pochybení a hodnotový zmatek. Tento potenciál ale zároveň přináší i největší nebezpečí, protože jeho tíha a apelativnost svádí k inscenačnímu patosu a neplodnému kázání. Druhý problematický bod představuje specifčnost Syngova jazyka - prostě a nevzdělané obdaňuje schopností myslet a mluvit metaforou, čímž se úzce proplétá oslava prezentovaného s jeho odsouzením. Realizovat Syngovy texty znamená vystavit se riziku nepravděpodobného a nefunkčního vyznění, pokud se jedna z významových vrstev podhodnotí.

Hrdina Západu Ondřeje Sokola se nastraženým pastem vyhnul tím, že celou inscenaci záramoval řídicím principem ironie a zcizovacích momentů. Nad ošuntěle jednoduchou dřevěnou zástavbou hřadují hudebníci v přiznaných rolích hudebníků. Jsou tu, aby provázeli inscenaci a nebojí se ozvat, pokud jim dění na jevišti nevyhovuje. Upozorňují svojí přítomností na fakt, že to, co se odehrává, je vytvářený akt inscenování s herci, maskovanými a předušeňnými za postavy.

Divák pak oceňuje spíš herecký výkon a uvědomuje si jeho prostředky, než aby se vciťoval a ubíral se k osobní katarzi. Že se tak stalo, potvrzuje potlesk během představení, kterým diváci odměňovali zvláště vyvedené herecké exhibice - ať už zpomalený a na způsob filmového stříhu organizovaný zápas v rugby nebo schopnost vypít na jeden zátah dvě láhve kaširovaného šnapsu až do dna. Herci prosvítali pod postavami i ve chvílích, kdy svoje dialogy shazovali kontrastně výsměšnou akcí nebo se pozastavovali s údivem nad tím, co jim plyne z úst, jako by nevěříčně kroutili hlavou nad dramatikovými záměry. Jaroslav Plesl svého Christyho Mahona vybavil škálou proměnlivých a stylizovaných intonací, které text podrývají a naplňují ho komickým efektem, většina ostatních představitelů se pro stejný účinek

uchýlila k robustní tělesnosti a zemitosti projevu.

Inscenaci Činoherního klubu lze charakterizovat jako svižnou a herecky precizní komedii o velké hlouposti malých lidí, jako krotkou satiru na lokální poměry. Upíná se na příběhovou osu textu, kterou nápaditě rozvíjí o vršící se vtípky a gagy, a nepochybně dosahuje svého v tom, že diváci odcházejí pobaveni, potěšeni a okouzleni řemeslnou dovedností všech tvůrců. Obávám se ale, že zůstanou nezasaženi, protože pod vytříbeně zvládnutou formou usíná myšlenková bohatost Syngova textu a celá inscenace připomíná akrobatickou exhibici hereckých dovedností. Nic proti tomu, výkony všech nelze než ocenit. Ale je škoda, že vítězství Činoherního klubu nad dramatikem spočívá v nepřizvání Synga k zápasu.

Kateřina Surmanová

Balada s humorem medzi riadkami

Festivaloví návštevníci Divadelní Flory mohli včera vidieť v netradičnom divadelnom priestore (šapito) inscenáciu Divadla Continuo z Malovic, Vrba, ktorá mala premiéru 12. 3. 2008 v Městském divadle v Českom Krumlove.

Režisér Pavel Štourač a dramaturgička Jana Pilátová sa nechali inšpirovať ľudovou baladou, konkrétne rovnomennou básňou z Erbenovej zbierky Kytice.

Príbeh muža, ktorý sa pokúšal preťať nepriaznivú niť osudu svojej ženy, ktorú jej utkali sudičky, sa končí tragicky. Erben vo svojich baladách nedáva postavám slobodnú vôľu. Naopak, vždy ich ovláda vyššia sila, voči ktorej je nemožné a taktiež zbytočné sa vzpriečiť.

Symbol a prvky bábkového divadla mali preto v tejto inscenácii dôležitý význam. Postavy (muž a žena) visia na niťach osudu ako marionety, s ktorými táto „vyššia moc“ hrá krutý a smutný príbeh.

Autormi výtvarnej zložky inscenácie sú Helena Štouračová (scénografia) a Kristýna Patková (kostýmy). Na javisku možno vidieť to, čomu na Slovensku vravíme „akčná scénografia“ - scénu zloženú z jednoduchých prvkov a dekorácie, z ktorých ale každý predmet zastupuje (ako znak či symbol) dôležitý význam.

Jablko, cez ktoré sa na začiatku rozvíja erotická komunikácia manželov (tanec), symbolizuje tradične vášeň a túžbu. Neskôr

sa stáva predmetom mužovho zúfalstva, keďže jeho vášeň zostáva nenaplnená. Stôl umiestnený vpravo je magickým miestom, kde tri sudičky pradu červenú niť osudu ženy, ktorú pretnú sekerou. Už samotná červená farba je symbolom tragickosti. Na tom istom stole napokon i žena umiera, zavraždená sekerou od sudičiek, ktorou ju ako „Vrbu“ zožal jej muž.

Točňa v ľavej časti javiska sa mení z príbytku manželov, ktorý zastupuje manželská posteľ ako znak, na vchod do krčmy. Dej inscenácie sa tak rozohráva medzi dvoma priestormi, ktoré spája stôl.

Úplne iným priestorom je kočovné bábkové divadlo, ktoré v sebe zahŕňa univerzálnu oblasť predurčenia. Hra bábkarky je akýmsi prólogom, v ktorom sú obsiahnuté i časti iných Erbenových balád, tematicky súvisiace s Vrbou.

V závere muž nahliadne do kočovného bábkového divadla a zreteľne sa tak stáva bábkou. Potom zostáva sám sedieť na javisku. V priestore bábkového divadla je takisto len báбка muža (jeho podobižeň). Do akej miery sú postavy na javisku len bábkami visiacimi na niťach osudu?

Prínos režijnó-dramaturgickej koncepcie spočíva aj v odhalení „skrytých konaní“ medzi jednotlivými veršami balady. V inscenácii sa tak objavuje krčma, o ktorej v pôvodnom texte nie je zmienka. Aj do tejto časti je efektne zakomponované báb-

kové divadlo. Medzi dvomi živými hercami s maskami sa ocitá báбка, ktorá je zdanlivo najväčšou obeťou alkoholu a napokon i bitky, ktorá sa strhne medzi postavami.

Herečka stvárňujúca postavu krčmára predvádza na javisku z časti „akrobatickú šou.“ Vďaka maske umiestnenej na zadnej časti hlavy sa tak rozvíja efektné herectvo zadnej časti celého tela. Krčmové scény pôsobia v kontexte inscenácie ako komické medzihry. Cez štylizované herectvo, rozmanité pohybové kreácie, tanec a efektné bábkové divadlo objavuje Divadlo Continuo i veselšie časti medzi riadkami smutného príbehu.

Hudba zastupuje dôležitú atmosférotvornú zložku inscenácie. Herec (Martin Mišík) vytvára hrou na husle buď ľahavú melódiu pomocou sláčika alebo veselší rytmus prostredníctvom vybrnkávania. Objavujú sa i magické spevy, zložené z náhodných zvukov, akoby zaklínadiel, ale i textové piesne.

A napokon, keď sa na javisko vychádza pokloniť päť hercov (Alžbeta Kostrhunová, Ewa Zurakowska, Soňa Capková, Tomáš Mishura a Martin Mišík), divák zostane v nemom úžase, pretože vytvorí podobnú inscenáciu s piatimi hercami v rôznych variáciách (čo je skutočne namáhavé) je naozaj poriadny umelecký kúsok...

-maca-

Chci předat lidem naději

S Pavlem Štouračem, režisérem Divadla Continuo, po půlnoci na schůdkách... Nejen o Erbenovi a poezii na divadle, ale také o radostných návratech do Olomouce a trpké situaci českého divadla.

Geneze projektu. Jak jste přišli na nápad s inscenováním Erbenovy balady?

Popravdě s ním přišla dramaturgyně Jana Pilátová, když jsme přemýšleli o naplnění nového projektu, který se uskutečnil po našem přesunu z prostoru Kratochvílení v jižních Čechách k rybníku Otrhanec nedaleko našeho statku (Malovice). Můj počáteční postoj k baladě Vrba byl dost skeptický a odmítavý, ale po znovu-přečtení Kytice jsem pro sebe Erben, úžasného básníka, objevil. Zřetelně se mi vyjevila veškerá poezie, filozofie, spojení baladičnosti a humoru nesoucí jakousi středoevropskou paměť.

Čím si vysloužila vaši pozornost právě Vrba? Nese s sebou nějakou specifickou v rámci kontextu Kytice, kvůli níž jste si ji vybrali?

Text mě musí zaujmout, vzrušovat, provokovat, nutit utkat se s ním, převést poezii a její myšlenku do obrazů na jevišti. A to Vrba splňuje.

Z vašeho výkladu Vrby je cítit i linie komiky. V čem se podle vás komično v Erbenovi skrývá?

Humor tkví v mužsko-ženském vnímání světa. Chlap ve Vrbě potřebuje asi 36 dvojverší na vysvětlení svého problému, ženská vystihne zásadní myšlenky na čtvrtině. Ovšem chlapovi to nestačí, tak začne od znova. Erben (např. stejně jako Sušil) zachytil tu lidskou komičnost lidových balad. Zachycení slávy i nízkosti lidského živočišného druhu.

Jaký dojem, náladu si podle vašeho názoru divák odnesl?

To bych taky rád věděl. Na názory se ptám pouze lidí, jejichž soud je pro mne směrodatný. Ale samozřejmě mám svá přání, jak by představení mělo na diváka zapůsobit. Chtěl bych, aby si odnesli pestrost, kterou inscenace nabízí. Vědomí obojakoosti života (radost i bolest). Reinkarnační motiv (obrození Vrby - nadějně, nebaladické). Není v tom pouze smutek, je v tom i naděje.

Jak se držíte v konkurenci činoherních i jinak divácky „populárnějších“ divadel v současnosti?

Naší výhodou je, že jezdíme po celých Čechách, po Evropě. Míváme většinou

vyprodáno, ale samozřejmě při stále scéně by se naše divadlo asi neuživilo - my se však nijak vázat nechceme.

A co alternativní divadla v Čechách?

Čechy jsou velmi specifické a jako Čech to můžu říct - jsme takoví zaprdlí! Řešíme si interní problémy v naší kotlince, osobní spory. Nevraživost, žárlivost, malichernost. Z úspěchu nevzniká radost, ale závist. V Čechách neexistuje ušlechtilá kulturní politika. Neevropský rozměr. Nějaké znovudokazování hodnoty dlouholeté kvalitní divadelní práce, co se právě děje v Praze, je naprosto ostudné. Veřejná podpora alternativního umění totálně chybí. K moci se zase dostávají technokrati, lidé, kteří vůbec nerozumí tomu, nad čím mají moc. Česká kultura žije díky nadšencům.

Co Continuo chystá v brzké budoucnosti?

Připravujeme novou letní akci, na které spolupracují studenti našeho divadla, podařilo se nám vychovat novou progresivní skupinu. Možná na podzim další středo-evropský projekt, ale tady ještě není nic jisté, zatím bych o tom nerad mluvil..

*Za rozhovor děkuji
Hana Svobodová a Matyáš Dlab*

EVŽEN ONĚGIN

Divadlo Petra Bezruče

Zdá se, že ostravské Divadlo Petra Bezruče se postupně stává pravidelným hostem festivalu. (Britney Goes to Heaven, 2007; Story, 2006) Zdá se, že osobnost režiséra Jana Mikuláška se pozvolna stává živoucí legendou. Zdá se, že letos ze Slezska opět dorazí jeden ze zástupců tamější divadelní elity – Evžen Oněgin. Cituplná ruská klasika je v bezručském provedení výtvarnou freskou zobrazující krajinu lidského srdce ve všech tónech a odstínech, která fascinuje kombinací matematicky precizní formy a bolestného sentimentu.

Odborná kritika se zde nezvykle shoduje v hodnoceních, v nichž jen zřídka chyběji oslavná adjektiva. Přijďte se zítra v dopoledních hodinách roztesknit nad inscenací, o které se mluvilo, mluví a mluvit bude. Možná budete cítit potřebu také něco říci – možná i ve verších.

–katja višinská–

POPEL A VÁŠEŇ

Inszenace Slovenského národního divadla, jež vznikla pod režii Romana Poláka, je bezpochyby jedna z nejzajímavějších, které se objevily v minulé sezóně. Dramatizaci novely maďarského spisovatele Sándora Máraie Svíce dohořívají vytvořil současný anglický, Oscarem oceněný scenárista Christopher Hampton. Světová premiéra proběhla v roce 2006 v Londýně a chvíli na to byla uvedena i na Slovensku. Popel a vášně popisuje příběh dvou starých přátel z dětství, Henricha a Konráda, kteří se po letech opět setkávají. Před čtyřiceti lety se mezi nimi stalo něco, co způsobilo jejich dlouhé odloučení. Jisté je, že v události hrála roli žena jednoho z mužů. Nyní se má po letech tajemství odhalit. Mezi muži však leží tíha nevyovězeného. Otázkou zůstává, co všechno lze slovy vyjádřit...

Příběh je situovaný do čtyřicátých let 20. století. S pádem Rakousko-Uherska odchází i velká epocha, armáda a vlast, které lidé přisahalí věrnost. Ty tam jsou staré způsoby a ctnosti, k tomu přichází druhá světová válka.

Inszenace Popel a vášně získala hned tři ceny. Za roli Henricha v kategorii nejlepší herecký výkon byl oceněn Martin Huba a nechybělo ani ocenění za nejlepší slovenskou režii a inscenaci minulé sezóny. Režiséra Romana Poláka může české publikum znát i z Prahy a Brna.

Popel a vášně budou moci diváci zhlédnout 17.5. večer a 18.5. ráno v prostorách Moravského divadla.

Agnes

HEDA GABLEROVÁ

Malá scéna VŠMU Bratislava / SK

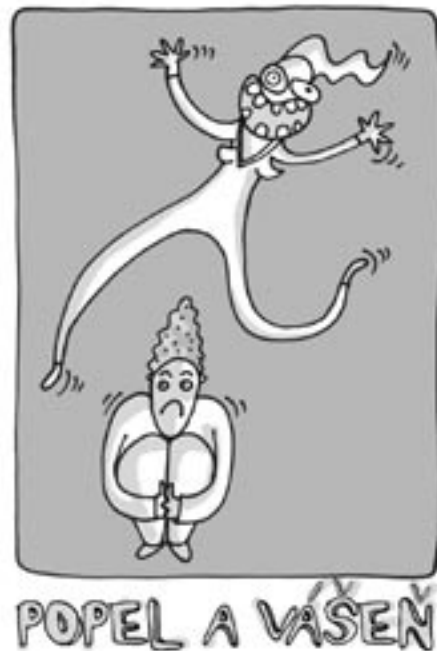
**Umění není najít odpověď,
ale žít s otázkou.**

Henrik Ibsen

Jak žít v manželství? Jak žít s vlastními démony a pochybnostmi? Jak utéct před sebou samým? Před svými blízkými? Jak dnes vůbec přežít? A Jak žít? S těmito existencionálními otázkami pracuje ve své inscenaci Heda Gablerová letošní absolventka režie na VŠMU Anna Petrželková. Dokazuje tak, že Ibsenovo drama z roku 1890 v sobě nese stále aktuální témata. Inszenace nám nabízí pohled na život Hedy Gablerové, ženy samostatné, která kromě lásky hledá především své místo ve společnosti. Hedina nenávisť a odpor k jakémukoli omezení sebe sama vede až k tragickému konci, sebevraždě.

Titulní role se zhostila Zuzana Konečná, která za ni na studentském festivalu pražské DAMU Zlomvaz 2007 získala Cenu Reflexu za nejlepší herecký výkon. Je tedy na co se těšit...

Sklenička

SO 17. 5. 2008 PROGRAM

10.30 Moravské divadlo

/ za oponou

A. S. Puškin

EVŽEN ONĚGIN

Divadlo Petra Bezruče Ostrava

Netradiční, výtvarně i režijně osobité uchopení klasického díla, hodnocené jako jeden z nejpozoruhodnějších inscenačních počínů české divadelní sezony. Režie: Jan Mikulášek

16.00 Divadlo hudby

Henrik Ibsen

HEDA GABLEROVÁ

Malá scéna VŠMU Bratislava / SK

Inszenace výsostného psychologického dramatu — poslední Ibsenovy „velké ženské hry“ — ve svébytném zpracování mladých bratislavských studentů. Režie: Anna Petrželková

20.00 Moravské divadlo

/ za oponou

Christopher Hampton

POPEL A VÁŠEŇ

Slovenské národní divadlo

Bratislava / SK

Příběh přátelství a zrad. Adaptace slavné knihy Sándora Máraie Svíce dohořívají přinesla Martinu Hubovi Dosky za nejlepší mužský herecký výkon minulé sezony. Režie: Roman Polák

šéfredaktorka: Michaela Stránská, **redakce:** Kateřina Surmanová, Jan Plíhal, Petra Ševců, Jana Dvořáková, Hana Svobodová, Marcela Beňová, Matyáš Dlab, Kateřina Višinská, Eva Burešová, Adéla Nesrstová, **korektura:** Veronika Zýková, **obrázky:** Pavla Dudová, **foto:** Olga Chválová a archiv DF, **kontakt:** diflora08@gmail.com